

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm II. Ex literis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

de constit. Consuetudo autem, si per modum iuris seu obligationis introducatur, species legis est: Ergo consuetudo eiusmodi, quæ per se ac directè contra libertatem, siue in grauenam ecclesiarum, aut ordinis ecclesiastici introducitur, irrita est, & tolli debet.

Hæc verè quidem dicuntur, sed aliena sunt ab intentione huius c. Id enim sumptum est ex S. Gregorio I. Papa lib. 1. registri, indict. 9. epist. 94. ad Felicem Episcopum Messanen. Vbi approbat asseruandamque ait ecclesiæ Messanenensis consuetudinem, secundum quam clericis xenia quot annis transmittantur: Prohibet verò, ne ipsi Pontifici impostero mittantur: Quia decet, inquit, vt consuetudines huiusmodi, quibus constat ecclesijs grauenam induci, vtrò remittamus: Cùm potius alijs ecclesijs à Sede Apostolica subsidium afferendū sit, quàm vt ab ipsis aliquid accipiatur.

Igitur secundum verum intellectum huius c. NOTANDUM est I. Quòd rationabiles locorum consuetudines circa dona clericis, seu ministris ecclesiæ afferenda, seruari debeat,

NOTANDUM II. Quòd Prælati ecclesiastici, ecclesias aut beneficiarios sibi subditos, per petitionem aut acceptionem subsidij, sine necessitate, grauari non debet.

CAPITVLVM II.

Ex literis.

PARAPHRASIS.

Consuetudo alicubi fuerat, diuturno tempore obseruata, vt, si quis prædium, ecclesiæ, Monasterio, alteriue pio loco, seu inter viuos, seu per vltimam voluntatem, donare veller, pugillum terræ manu acciperet, vel super extremitate pallij, quod Ecclesiæ Rector gestabat, aut super altari poneret, pluribus videntibus & audientibus testibus. Huiusmodi donationes quidam tanquam inualidas oppugnabant: Consultus de hac re Innocent. III. Papa respondit; Eiusmodi donationes,

vigore consuetudinis, ita factas locis pijs, firmiter obseruandas esse; imò per eas non tantum dominium rei donatæ, sed etiam promissionem traditam censeretur.

SUMMARIVM.

1. *Possessio ordinariè quidem acquiritur per veram & realem apprehensionem, potest tamen consuetudine introduci, vt etiam per fictam acquiri possit.*
2. *Ficta apprehensionis actus expressius signum erit possessionis transferende, si conuenientia verba addantur v. g. trado tibi possessionem prædij cum iuribus suis.*
3. *Quodlibet signum externum aptum significande possessionis translationi sufficit ad possessionem fictè transferendam; modo alius verè non possideat.*
4. *Eiusmodi possessio, proprie loquendo, non est vera, sed ficta possessio, vnde etiam parit solum interdictum possessionis adipiscende, non autem recuperanda.*

NOTANDUM Vn. Consuetudine introduci potest, vt per apprehensionem fictam non tantum rei dominium, sed etiam possessio eius acquiratur. Ita Abb. Imola & alij communiter.

Pro intellectu aduertendum est primò; Ordinariè quidem ad acquirendam alicuius rei possessionem opus esse verà & reali eius apprehensione, iuxta l. 3. ff. de acq. possess. & l. licet, Cod. eod. attamen ciuilibus legibus constitutum, vt in quibusdam casibus sufficiat actus apprehensionis fictæ per quem traditio & apprehensio rei ex iuris dispositione significetur, atque ita possessio acquisita censeatur. Sic v. g. tradendo clauis in præsentia ædium, earundem possessio transfertur, l. clauibus 74. ff. de contrah. empt. Et qui alicui instrumentum donat ac tradit, in quo ius v. g. mancipiorum continetur, cum dominium, tum possessionem eorum transferre censeatur, l. 1. C. de donationibus, & plura similia recensui Th. moral. lib. 3. tr. 1. cap. 7. n. 2. Quòd si itaque legibus

ciu-

ciuilibus, & ad earundem imitationem, canonicis quoque constitutum fuit, vt per aliquem actum corporalem, qui sit signum traditionis & apprehensionis, possessio acquiratur; idem simili ratione per diuturnam consuetudinem (præsertim in materia fauorabili, videl. in ordine ad acquirendum ecclesijs & pijs locis) introduci potest.

2. Secundò aduertendum, Actum apprehensionis fictæ tunc expressiùs fore signum possessionis transferendæ, si verba conuenientia adiiciantur, v.g. *trado tibi possessionem prædictam cum iuribus suis*. Et talia verba, vnà cum pugilli traditione &c. prolata fuisse, colligitur ex verbis textûs, *sub testimonio videntium & audiensium cum dicta forma*. Nam testis de sensu debet percepisse id sensibile obiectum, de quo testatur: Quamobrem ex Hostiensis notant hîc Ioan. Andr. Imola n. 4. Abb. n. 5. specialiter ad maiorem securitatem statutum esse de teste testamentario, quòd testatorem videre debeat, l. hac consultißima 8. C. de testam. Alioquin verò sufficeret loquentem audire, dummodò vox eius indubitatè cognosceretur. Sin autem testari aliquis debeat de eo, quod vtriusque sensus, visus, inquam, & auditus, obiectum est, vt in casu huius capitulum deponere testem necesse est, vidisse se pugillum v.g. terræ impositum fuisse & audiuisse se verborum formulam, quæ pronunciari solet.

3. Tertio aduertendum, per quodlibet signum, aut actum visibilem, aptum significandæ possessionis translationi, eam fictè transferri posse, tum per legem, vt constat ex l. raptores 42. §. bona autem C. de Episc. & clericis, tum per consuetudinem, vt hîc apparet: Et testatur Iason in l. si forori n. 2. C. de iure deliber. Andr. Gaill. lib. 2. obs. 129. n. 13. in plerisque Galliæ prouincijs receptum esse, vt per hæreditatis aditionem, declarando videl. hæredem se esse velle, non dominium tantum, sed etiam possessio rerum acquisita intelligatur; dummodò alius in earum possessione non sit, prout bene limitat ibid. Iason. Cum enim duo eandem rem in solidum possidere nõ possint, vt constat ex

l. 3. §. Neratius, ff. de acq. possess. ideo locus non est possessioni fictæ, si iam adsit possessio alterius vera: Denique etiam per hominem, videl. Principem, posse, si is velit, solà voluntatis declaratione, rei dominium & possessionem in alterum transferri, dubitandum non esse, ait Matth. de Afflict. decis. Neapol. 299. n. 25. Vt si Princeps sibi præsentem, de feudo per anulum v. g. aut enssem inuestiendo dicat, se tradere ei corporalem feudi possessionem, dummodò alius in possessione non sit, prout limitat idem Auctor n. 29.

4. Quarto aduertendù, Eiusmodi possessione, quæ sine reali & corporali apprehensione rei fit, propriè & absolute loquendo, non esse veram, sed fictam & abusiua, prout ibid. Afflict. notauit, & constat ex cit. l. 3. in principio. Rationem dat Baldus in Auth. de functo n. 6. C. de ad SC. Tertullianum: Quia possessio, secundum propriam rationem suam, factum requirit, seu in facto consistit: ius autem, aut Principis deuotum factum supplere non potest, ita vt verè sit, quod nõ est, videl. res apprehensa sit, cum non est: Semper enim fictio differt à veritate; Exempli causâ, qui illegitimè natus postea legitimatus à Principe est, non ideo verè legitimus est. Itaque id præstat apprehensio ea ficta, vt effectus & commoda possessionis translata censeantur; non item vera & corporalis possessio acquisita. Quare notant Baldus cit. n. 6. Iason cit. n. 2. Gaill. lib. 2. obs. 152. n. 16. Afflict. cit. decis. 299. n. 30. eiusmodi possessionem fictam non parere interdictum possessionis recuperandæ: Nam qui possessionem verè nunquam habuit, non potest spoliatus dici, atque ad amissam possessionem restituendus; sed parere interdictum possessionis adipiscendæ; & quidem ita, ait Afflict. vt non possit opponi exceptio dominij. Alîs quoque effectus parit hæc possessio, videl. quòd per eam competat beneficium vsucipiendi; item Publiciana in rem actio, si fortè is, qui in casu huius c. rem ecclesiæ donauit, eius dominus non fuerat, prout hîc notauit Abb. n. 8. in fine, & videri potest hîc Anton. n. 31. Imolan. 16.

CAPIT-